

Fra 7 til 3.367

køretøjer dagligt - trafiktælling på Sebbersund Bro

AF JØRGEN BURCHARDT
Researcher/forsker,
Museum Vestfyn
jorgen.burchardt@mail.dk

I dag benytter alle planlæggere trafiktællinger, når de skal vurdere fremtidige behov. Faste målestationer på store veje tæller hver gang, et køretøj kører forbi, og mobile målestationer sættes op, når mindre veje er interessante.

Det var sjældent, at man talte trafikken i 1800-tallet. Tællinger fandtes, men det skete kun i helt særlige anledninger. Hvis vi i dag ønsker at kende til fortidens trafik, må vi benytte andre hjælpemidler. Det kan vi gøre ved egnen vest for Nibe. I 1880 opførtes en ny bro, og da den skulle finansieres gennem brugerbetaling, kan regnskaberne vise trafikens omfang.

Da broen var ved at være bygget færdig, skulle broudvalget fastlægge bropengene, men her var

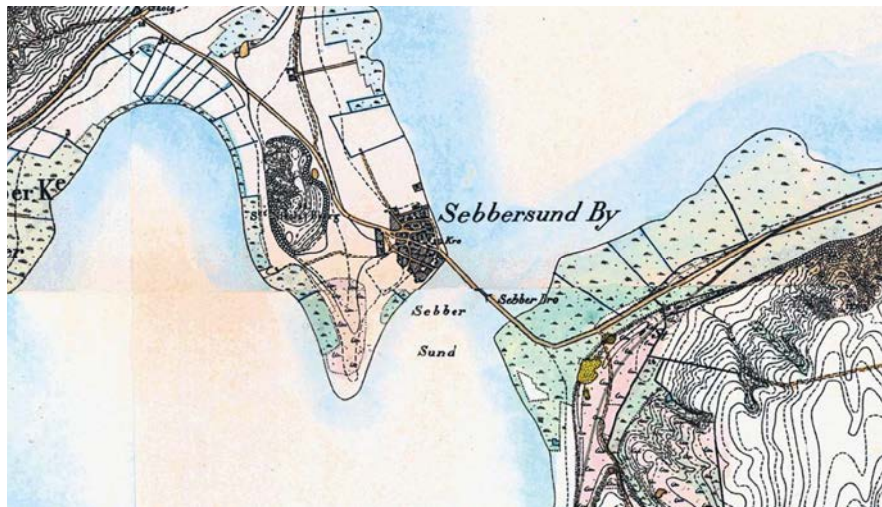
man uenige i broudvalget. Et medlem mente, at belæssede vogne skulle betale mere end tomme. Det endte dog med, at alle vogne skulle betale det samme. Taksten blev 30 øre for en vogn inklusiv kusknen. Trillebøre og trækvogne kostede 10 øre. Det, syntes de handlende, senere var for meget, hvorfor prisen snart blev nedsat til 5 øre. En person skulle betale 5 øre for at komme over, mens store kreaturer kostede 15 øre og mindre 10 øre.

En lokal købmand ville gerne stå for opkrævnin-gen af pengene for et fast årligt beløb på 400 kroner. Han skulle så føre regnskab og kontrollere opkræverens arbejde.

Broen blev indviet ved en stor fest, hvor både broen og dæmningerne var udsmykket med flag og grønne grene, og der blev holdt taler med tak til de mange aktive, som gennem årene havde arbejdet for, at der blev bygget en bro. Nu kunne opkræve-ren gå i gang med sit arbejde.

Der var bygget et meget lille hus for opkræveren. Her skulle vedkommende bo, for hun skulle opkræ-ve penge både dag og nat. Det var antageligt en fat-tig enke, som herved fik bolig og kunne tjene til fø-den som ansvarlig for arbejdet.

Transporten på broen svingede i takt med livet på en dansk landboegn. Salget af billetter blev me-get omhyggeligt nedskrevet dag for dag. Vi er så »

En bredning på Limfjorden lå i vejen for trafikken fra Nibe og til Sebbersund By og egnen mod vest. En bro forkortede transporten rundt om bredningen eller erstattede en til tider farlig sejlads (Højkantkort 1840-1899, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering).

Luftfotoet fra 1956 viser bro og dæmning over den lavvandede bredning (Sylvest Jensen, Det Kongelige Bibliotek).

Den første bro fra 1880 var smal og bygget af træ. Den så nogenlunde ud som på billedet fra cirka 1920 - bortset fra det antageligt senere opstillede rækværk. For enden af broen lå Sebbersund Kro, som blev et populært udflugtsmål blandt andet takket være dens servering af ål fanget i bredningen (Stig Nielsen, Lokalhistorisk Arkiv for Støvring Kommune).

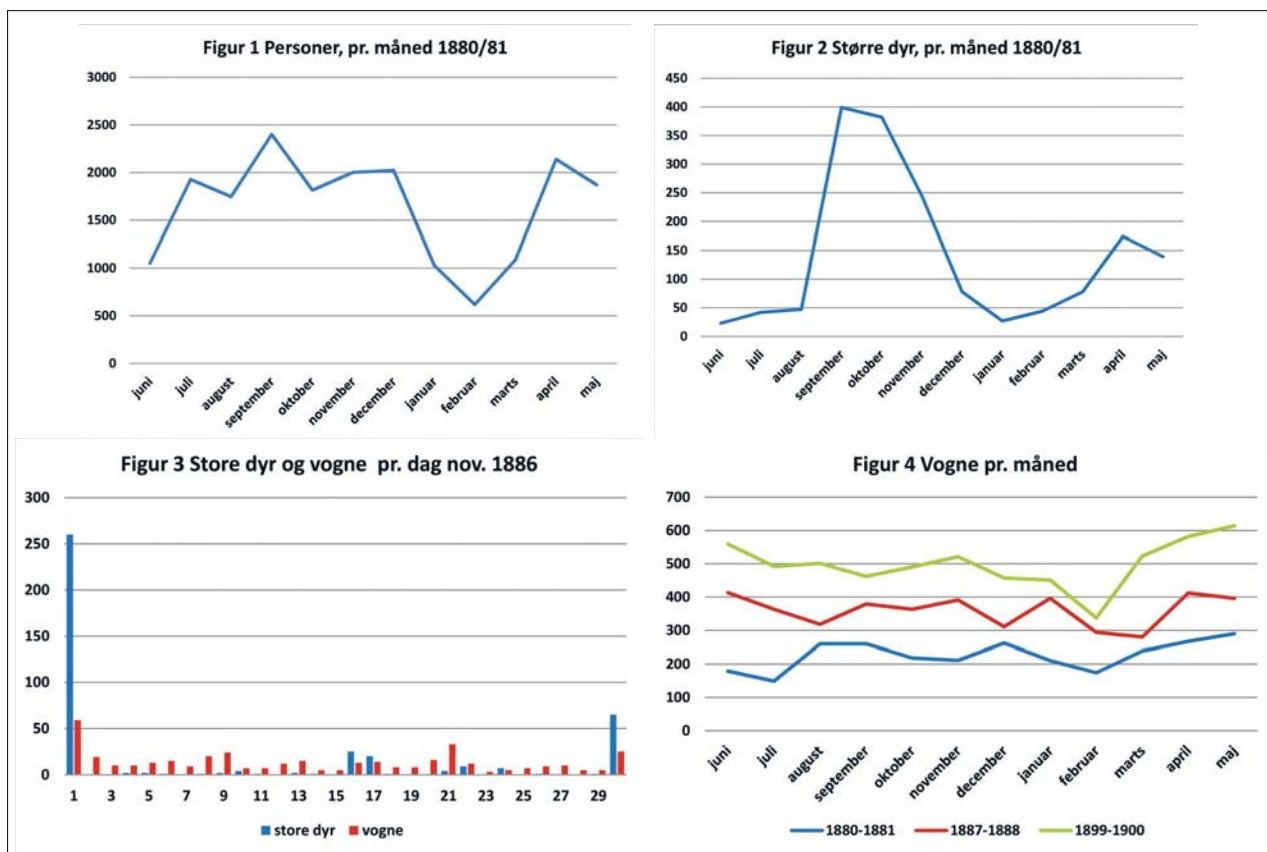

Manden med den høje hat var heldig, for han fik lejlighed til at køre med på en hestevogn. Da Hans Smidth malede sit billede "Hjemkørsel" omkring 1895, vandrede de fleste personer over Sebbersund Bro (Statens Museum for Kunst).

1893. April Maaned.		1893	
Dato	6 p. 10 p. 15 p. 30 p.	Sum	
Billetter		Kr.	øre
1	102	22	12 72
2	101	1	13 10 06
3	64		11 7 14
4	37	1 13	18 10 99
5	65	16	19 12 00
6	44	1	15 7 24
7	57		17 8 52
8	37	2	15 8 34
Sum	465	2185	8934 7248 77 01
16	47	6	6 5 82
17	35	2	12 6 00
18	42	2	20 8 82
19	36		16 6 96
20	44	3	8 5 49
21	39	1	12 6 09
22	40	2	21 9 00
23	62	4	13 8 22
			56 10

Handwritten notes on the right side of the table: "Køretur til Nibe og tilbage 1893" and "Udvalget for Sebbersund Bro".

Takket være den bevarede regnskabsbog kan vi i dag gennem salget af billetter følge livet på broen. I gennemsnit kørte der om sommeren på gode dage en vogn over hver anden time. Mere end 60 personer passerede, og de fleste gik de fem kilometer til Nibe. (Kladdebog A for Sebbersundbro 1893-1900, Diverse dokumenter 1876-1876, Nibe Kommune, Udvalget for Sebbersund Bro, Rigsarkivet).

heldige, at notesbøgerne blev gemt og nu kan ses på Rigsarkivet. Vi kan derved se trafikken fra 1880, til det blev gratis at passere broen i 1900.

Hvert år blev der solgt omkring 20.000 personbilletter. Antallet lå stabilt over årene. Da de fleste skulle tilbage over broen, har der været 10.000 personer med en tur/retur. Hertil kom kuskene på vogne, så årligt blev der solgt 22.500 billetter til personer. Det giver i snit 62 billetter og altså 31 personer hver dag.

Der var dog store forskelle året rundt, som figur 1 viser. Især ved vintertiden risikerede billettdamen at have meget lidt at lave. Hun har sikkert den 17. marts 1886 siddet ved sin kakkellovn, for det var et meget ondt vejr. Kun en enkelt gående fandt det døgn på at gå over broen, som også kunne være farlig at passere i sne-storm.

Til gengæld var der tider på året med særligt mange rejsende. Det var naturligvis ved skiftedagene 1. maj og 2. novem-

ber, hvor tjenestefolk skulle skifte herskab. Her blev broen passeret af flere hundrede personer dagen forinden. Efterårets skiftedag var den største, og i 1886 blev der solgt 712 billetter denne dag mod kun 254 billetter om foråret.

Store rejsedage har naturligvis også været dage med store lokale markeder. Især om efteråret rejste folk flittigt. Det var samtidig den tid på året, hvor de opfedede stude skulle sælges, som det ses af figur 2. Eksempelvis må der have været livligt på broen den 14. september, hvor 285 store kreaturer passerede. Der blev også solgt 501 personbilletter samtidig med, at der blev solgt billetter til 58 vogne (som antageligt var 29 vogne med returkørsel). Skiftedagen i begyndelsen af november var samtidig en stor markedsdag med en stor transport af kreaturer, som det fremgår af figur 3.

Trafikken med vogne fordelte sig rimelig jævnt over hele året. Der skulle jævnlige hentes og afleveres varer i Nibe. Figur

4 viser den interessante udvikling, at trafikken med vogne steg jævnt over perioden. På de 20 år blev trafikken mere end fordoblet – faktisk blev det til en stigning på 220% på de forholdsvis få år. Det er en væsentlig udvikling. Købmændene i Nibe ønskede broen for at få byens opland forøget, men da der som nævnt ikke var en forøgelse af antallet af personer over broen, kan den større trafik med vogne skyldes en forøget velfærd, hvor flere fik mulighed for at køre.

I 1999 viste en trafiktælling, at der hvert døgn kørte 3.367 køretøjer over broen, og i dag er trafikken antageligt endnu større. Det er en astronomisk stigning fra de gennemsnitlige syv vogne i 1880. Det kan vi i dag tænke lidt over, hvor klodens ressource-knaphed og CO₂-problemer står højt på dagsordenen.

Mere om broen kan læses i artiklen "Historien om Sebbert Bro" i Fra Himmerland og Kjær Herred 2022. ●